AFVALINZAMELING
LAND VAN CUIJK EN BOEKEL

ONTWERP-
PROGRAMMABEGROTING 2020

inclusief het meerjarenperspectief 2021 – 2023

Cuijk, 5 april 2019

Versie : vastgesteld Bestuurscommissie d.d. 28 maart 2019

Inhoud

VOORWOORD 4
BESTUURLIJKE SAMENVATTING 6
BELEIDSBEGROTING 2020 8
1. Programmaplan 10
Algemeen 10
1.2 Programma Afvalinzameling en –verwerking 10
2. Paragrafen 14
Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing 14
2.2 Paragraaf Financiering 16
2.3 Paragraaf Bedrijfsvoering 17
2.4 Niet van toepassing zijnde paragrafen 18
FINANCIELE BEGROTING 2020 20
1. ALGEMEEN 22
1.1 Inleiding 22
1.2 Financiële uitgangspunten 22
2. BATEN EN LASTEN BEGROTING 2020 - 2023 22
2.1 Overzicht van baten en lasten 2020 22
2.2 Overzicht meerjarenperspectief lasten en baten 2020 – 2023 23
2.3 Declarabiliteit 24
2.4 Tariefontwikkeling 24
2.5 Overzicht incidentele baten en lasten 24
2.6 Algemene uitgangspunten 24
2.7 Geprognosticeerde balans 24
2.8 EMU saldo 25
2.9 Verloop van reserves en voorzieningen 25
2.10 Baten en lasten per taakveld 25
2.11 Bijdragen per deelnemer 25
BIJLAGE 1 26
1.1 Contractenoverzicht per 1-1-2019 27

VOORWOORD

Voor u ligt de Programmabegroting 2020 inclusief het meerjarenperspectief 2021-2023 van de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (BCA). Bij de samenstelling van deze begroting heeft de reeds vastgestelde Kadernota 2020 ODBN als basis gediend. Met deze begroting wordt verder uitvoering gegeven aan onze missie om te zorgen voor een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst.

Leeswijzer
Voor de BCA is dit de eerste eigen begroting. Aanleiding hiervoor is de aanstaande verzelfstandiging van de BCA die staat gepland voor 1-1-2020.

In de financiële begroting wordt een totaaloverzicht van de baten en lasten voor 2020 en het meerjarenperspectief 2021-2023 gegeven. De belangrijkste verschillen tussen de begrotingscijfers 2019 en 2020 zijn daarbij afzonderlijk toegelicht. Tevens bevat dit deel nog een uiteenzetting van de financiële positie van de ODBN.

In de voorliggende begroting worden de cijfers voor 2020 vergeleken met de realisatiecijfers over 2018 en de vastgestelde ramingen voor 2019. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de jaarstukken 2018 nog niet door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld. Deze cijfers dienen enkel als referentiekader. Besluitvorming over de jaarstukken 2018 vindt naar verwachting medio 2019 plaats.

In het laatste deel van deze begroting zijn een specificatie van de bijdrage per deelnemer en een verplicht voorgeschreven overzicht van baten en lasten per taakveld als bijlagen opgenomen.

Wij bieden u een Programmabegroting 2020 aan die sluit met een neutraal resultaat van € 0.

BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Hierbij treft u de ontwerpbegroting BCA 2020 aan. Deze bouwt verder op de vastgestelde begroting 2019 van de ODBN (waar de BCA onderdeel van uitmaakte).

Het gemiddeld (kostendekkend) tarief voor 2020 van de ODBN komt uit op € 97,37. Dit is een stijging van 3% ten opzichte van het vastgestelde gemiddeld tarief voor 2019 van € 94,50. Dit is geheel in lijn met de in de kadernota vastgestelde indexeringen (lonen 3,4%, prijzen 1,6%).

Samen werken aan 100% afvalscheiding

De ambitie van de BCA is om in 2030 100% afval te scheiden. Dit komt neer op 0 kilogram restafval.
In 2021 wordt als tussendoelstelling nog maar gemiddeld 20 kilogram restafval per inwoner ingezameld (25% van de in 2010 ingezamelde hoeveelheid).

De afgelopen jaren is door de vernieuwde afvalinzameling per 1 februari 2017 en het goede scheidingsgedrag van de inwoners van het Land van Cuijk en Boekel wederom een heel mooie stap gezet.

In 2018 is in de BCA gemiddeld nog slechts 41,5 kilogram fijn en grof restafval (na nascheiding) per inwoner ter verwerking aangeboden, namelijk:

- 32 kilogram fijn restafval;
- 9,5 kilogram grof restafval.

Fijn restafval (blauwe tariefzak)
Door de wekelijkse inzameling van Gft-afval wordt minder restafval in de blauwe tariefzak aangeboden. Gemiddeld is in 2018 per inwoner 32 kilogram restafval in blauwe tariefzakken ingezameld. Er zijn slechts zeer weinig gemeenten In Nederland waarin dit ook gerealiseerd wordt. In onderstaande tabel is weergegeven wat gemiddeld per inwoner aan restafval is ingezameld.

Gemiddelde hoeveelheid fijn restafval (blauwe tariefzak) per inwoner per jaar [kg/inw/jr]										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Land van Cuijk en Boekel	65	58	57	55	54	55	49	44	33,5	32
Nederland*	235	226	224	219	210	206	200	190	179	n.b.

**bron: CBS*

Grof restafval (milieustraten en op afroep aan huis)
Sinds 1 februari 2017 wordt het ongescheiden grof restafval machinaal nagescheiden. De verwerker haalt hiermee 37% aan grondstoffen uit het grof restafval. Hiermee is de gemiddelde hoeveelheid grof restafval per inwoner afgenomen van 17,5 kilogram in 2016 en 12,5 kilogram in 2017 naar 9,5 kilogram in 2018. In 2018 is de hoeveelheid grof restafval met bijna 25% afgenomen.

Door de aanpassing van de routing op de milieustraat, het handmatig nasorteren van het grof restafval op de milieustraat door IBN en het gewijzigde tarief voor grof restafval is ook de hoeveelheid grof restafval verder afgenomen. In totaal is de hoeveelheid restafval (fijn en grof) in 2018 ten opzichte van 2017 met **10%** afgenomen. De laatste procenten vergen een grotere inspanning (80-20 regel).

Over het nieuwe beleid betreffende de tariefinvoering en –verhoging op milieustraten per 1 augustus 2018 is het volgende te melden. De periode vanaf 1 augustus 2018 tot heden is te kort om betrouwbare en voldoende ervaringscijfers te kunnen genereren. Er kan nu nog geen gedegen analyse uitgevoerd worden om de gevolgen van dit beleid in beeld te brengen.

Vandaar dat op dit moment nog geen structurele conclusies kunnen worden getrokken over de gevolgen hiervan op de lasten (afvalstromen) en de baten (directe bijdragen inwoners/derden). Indien blijkt dat de directe bijdragen door inwoners/derden te hoog is geraamd, dan zal een neerwaartse bijstelling hiervan leiden tot eenzelfde toename van de bijdragen deelnemers (op basis van inwoneraantal).

In de begroting BCA 2019 zijn de inkomsten uit het heffen van tarieven op milieustraten reeds als risico benoemd, evenals de inkomsten uit de verkoop van tariefzakken en verwerkingskosten- en opbrengsten door fluctuaties in hoeveelheden afval en grondstoffen.

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord,

De secretaris,	De voorzitter,
J.A.J. Lenssen	M.C. Bakermans

BELEIDSBEGROTING 2020

1. PROGRAMMAPLAN

Algemeen

1.1.1 Deelnemers

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is in april 2013 opgericht, op basis van een wijziging van de gemeenschappelijke regeling RMB. De afgelopen jaren bleek het draagvlak voor een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling voor het onderdeel afvalinzameling dusdanig groot, dat in 2018 hiervoor de daadwerkelijke voorbereidingen zijn gestart. De beoogde startdatum van de gemeenschappelijke regeling BCA is 1-1-2020.

De BCA voort deze taken uit voor de volgende gemeenten: Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis.

1.1.2 Missie en visie

Samen werken aan 100% afvalscheiding in 2030

De BCA heeft een afvalvisie vastgesteld. Het doel is om in 2030 100% afvalscheiding te realiseren. Als tussenstap is de ambitie om in 2021 nog slechts 25% van de hoeveelheid restafval ten opzichte van 2016 over te houden.
Uit het in 2018 uitgevoerde landelijk onderzoek 'benchmark huishoudelijk afval peiljaar 2017' uitgevoerd door NVRD/Rijkswaterstaat blijkt dat de afvalbeheerkosten van de BCA gemeenten 23% lager zijn ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten, terwijl de BCA op milieugebied tot de best scorende gemeenten hoort (hoge afvalscheiding, lage hoeveelheid restafval).

1.1.3 Budget voor ontvlechting

De voorbereidingen voor het aangaan van een nieuwe gemeenschappelijke regeling BCA zijn inmiddels in volle gang. Dit gaat mogelijk gepaard met incidentele frictiekosten, waarvan de hoogte nog niet bekend is. In de loop van 2019 komt hier meer inzicht in.

1.2 Programma Afvalinzameling en –verwerking

1.2.1 Inhoud programma

Bij de oprichting van de ODBN is in de Gemeenschappelijke Regeling besloten dat de omgevingsdienst een aantal taken van het voormalige RMB onverkort voortzet. Voortschrijdend inzicht heeft er toe geleid dat voor de Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (inclusief aanpak zwerfafval) een nieuwe, zelfstandige gemeenschappelijke regeling wordt opgericht.

Beleidskaders/richtlijnen

Omschrijving	Datum	Expiratiedatum
Wet Milieubeheer (Wm) hoofdstuk 10	1-sep-93	Open
Landelijk afval beheerplan (LAP 3)	28-dec-17	2029
Uitvoeringsprogramma VANG – Huishoudelijk afval	18-nov-14	2025
Activiteitenbesluit milieubeheer	19-okt-07	Open
Afvalstoffen verordening Regio Land van Cuijk en Boekel	nov-17	Open
Uitvoeringsregels Afvalstoffenverordening Land van Cuijk en Boekel	dec-17	Open

1.2.2 Wat willen we bereiken?

Gemeenten hebben conform de Wet milieubeheer (Wm) een wettelijke zorgplicht om huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen. De BCA zorgt voor de inzameling en de verwerking van het huishoudelijk afval in de gemeenten Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis. Gestreefd wordt naar een afzonderlijke Gemeenschappelijke Regeling Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel per 1 januari 2020.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen in 2020?

(Europese) aanbestedingen afvalovereenkomsten

Na in 2016 uitgevoerde aanbestedingsprocedures zijn per 1 februari 2017 voor vrijwel alle opdrachten voor de inzameling- en de verwerking van huishoudelijk afval nieuwe overeenkomsten operationeel. Afhankelijk van de opdrachtsom zijn de overeenkomsten conform het inkoopbeleid van de ODBN aangegaan dan wel Europees aanbesteed. Het betreft:

Inzamelen, afvoeren en (laten) verwerken

a. het huis aan huis inzamelen van restafval, gft-afval (incl. kerstbomen) en PMD, het afvoeren van tariefzakken op milieustraten inclusief het beschikbaar stellen van inzamelmiddelen (rolcontainers) en het ledigen van ondergrondse containers met restafval (Baetsen);
b. het inzamelen en afvoeren en verwerken van textiel (Sympany);
c. het inzamelen en afvoeren en verwerken van glas en onderhoud aan glascontainers (Renewi);
d. het inzamelen en afvoeren van klein chemisch afval (Renewi);
e. het inzamelen en afvoeren en verwerken van OPK (Peute Papierrecycling);
f. het inzamelen en afvoeren en verwerken van luiers en incontinentiemateriaal (Remondis);
g. het inrichten van milieustraten en containertransport inclusief het afvoeren en (laten) verwerken van diverse afvalstromen (SUEZ);

Verwerking

h. de verwerking van restafval en grof huishoudelijk restafval (ARN BV);
i. de verwerking van groenafval en leveren natuurcompost (Den Ouden Groenrecycling BV);
j. de verwerking van Gft-afval (Valor Compostering (Van Kaathoven));

Inzamelmiddelen

k. levering van gft-inzamelmiddelen (Engels);
l. levering van tariefzakken en PMD zakken (Dimensio Verpakkingen);

Milieustraatpersoneel

m. Inhuur van milieustraatpersoneel (IBN).

Bovengenoemde overeenkomsten eindigen van rechtswege op 31 december 2019. De BCA heeft vervolgens de mogelijkheid om de afzonderlijke opdrachten met maximaal tweemaal een jaar te verlengen. Dit leidt mogelijk tot eenmalige extra werkzaamheden in 2020. De hiermee gepaard gaande kosten zijn becijferd op € 45.000. Deze maken onderdeel uit van de ontwerpbegroting 2020. **De kosten voor de uitvoering van deze Europese aanbestedingen en de mogelijke gevolgen ervan zijn niet opgenomen in de beleidsvoornemens en financiële analyse BCA 2020.**

Focus communicatie

Om het vastgestelde afvalbeleid goed te kunnen uitvoeren, zetten we stevig in op communicatie en voorlichting richting de inwoners van het Land van Cuijk en Boekel. De ambitie ligt hoog: 100% afvalscheiding in 2030! Als tussentijdse doelstelling is het streven om in 2021 nog slechts 25% restafval in te zamelen ten opzichte van 2010.

Dat betekent nog maar gemiddeld 14,5 kilogram fijn restafval en 5,75 kilogram grof restafval per inwoner. Dat kunnen we alleen bereiken samen met onze inwoners.
Op hoofdlijnen wordt ingezet op:

- gedragsoptimalisatie,
- het benadrukken van het positieve gedrag en de norm;
- positieve feedback geven;
- afvaleducatie voor (basis)scholen.

Deze aspecten worden verder uitgewerkt in het Communicatie Jaarplan 2020 van de Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel.

Evaluatie tuinafval
In het voorjaar van 2019 vindt een evaluatie plaats naar het per 1 augustus 2018 ingevoerde tarief voor tuinafval op milieustraten. Mocht de evaluatie aanleiding geven voor de BCA om het tarief voor tuinafval terug te draaien dan zal dit resulteren in een hogere gemeentelijke bijdrage op basis van inwoneraantal. In totaal betreft dit € 180.000. Per huishouden komt dit neer op € 4,20 en per inwoner € 1,82. Dit is momenteel niet opgenomen in de programmabegroting BCA 2020.

Voor een overzicht van alle afvalovereenkomsten wordt verwezen naar bijlage 1.

1.2.4 Wat mag het kosten?

Programma Afvalinzameling en -verwerking	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Inzet personeel	357.300	404.000	**420.800**
Inzet bedrijfsmiddelen	257.400	120.000	**239.200**
Milieustraten	610.300	567.000	**575.000**
Inzamel middelen	378.800	327.000	**332.000**
Ophalen afval	1.953.400	1.909.000	**1.936.000**
Afvalstromen	3.659.500	4.007.000	**4.044.000**
Stelpost	0	75.000	**0**
Zwerfafval	115.400	109.000	**115.000**
Totaal lasten	**7.332.100**	**7.518.000**	**7.662.000**
Bijdragen deelnemers (inwoners)	2.485.300	2.503.000	**2.747.000**
Bijdragen deelnemers (uren)	1.867.000	1.895.000	**1.925.000**
Bijdragen kunststofverpakkingen	1.491.000	1.352.000	**1.216.000**
Bijdragen zwerfafval	115.400	109.000	**115.000**
Directe bijdragen inw / derden	1.197.600	1.659.000	**1.659.000**
Vrijval voorziening tariefzakken	435.500	0	**0**
Totaal baten	**7.591.800**	**7.518.000**	**7.662.000**
Onttrekking uit reserves	139.700	0	**0**
Saldo	**399.400**	**0**	**0**

Toelichting
Voor de uitvoering van de programma Afvalinzameling- en verwerking zijn 7.000 uren geraamd. Dat komt neer op ruim 5 fte. De inzet van personeel ten behoeve van de ondersteuning van de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel blijft in het jaar 2020 gelijk ten opzichte van voorgaande jaren.

Ten opzichte van de begroting 2019 nemen de totale lasten in de programmabegroting 2020 met nagenoeg € 144.000 toe. Dit is toe te rekenen aan:

- De contractueel bepaalde indexering voor de huis-aan-huis inzameling van restafval, GFT-aval en PMD (€ 27.000 nadeel);
- De contractueel bepaalde indexeringen voor overige overeenkomsten voor de inzameling en verwerking van afval (€ 66.000 nadeel) en indexering van de loonkosten;
- Toename kosten voor zwerfafval (€ 6.000). Hier staan baten tegenover (€ 6.000).
- Kosten voor begeleiding en uitvoering van Europese aanbestedingen (€ 45.000 nadeel incidenteel);

1.2.5 Taakvelden

Taakveld 7.3 Afval
Taakveld 2.1 Zwerfafval

1.2.6 Activiteiten/producten

Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (BCA)
Naast de inzameling van huishoudelijk afval aan huis behoren onder andere de verwerking van afval, de exploitatie van de milieustraten, glasinzameling, inzameling van bruin- en witgoed en Klein Chemisch Afval, inclusief communicatie en voorlichting, tot de vaste taken. Daarnaast worden maatregelen genomen ter voorkoming en bestrijding van zwerfafval.

1.2.7 Bedrijfsvoering

Een tweetal typen kosten worden vanuit de bedrijfsvoering doorbelast aan het primaire proces. Allereerst betreft het de doorbelaste loonkosten van de geraamde 7.000 uren. Hierbij gaat het om een bedrag van € 420.800.

Ook is er sprake van kosten voor de bedrijfsvoering; dit betreft voor een groot gedeelte een doorbelasting vanuit (nu nog) de ODBN. Daarnaast betreft het directe kosten die betrekking hebben op de BCA en afschrijvingen gerelateerd aan de milieustraat in Haps. In totaal € 239.200.

- Doorbelastingen vanuit ODBN € 120.000
- Eenmalige kosten voorbereiding nieuwe aanbestedingen € 45.000
- Afschrijvingen milieustraat Haps € 21.000
- Directe BCA-gerelateerde kosten € 53.200

Beleidskaders/richtlijnen

Omschrijving	Datum	Expiratiedatum
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	5-mrt-16	Open

2. PARAGRAFEN

Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

2.1.1 Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de BCA. Dit houdt in dat in deze paragraaf wordt weergegeven hoe sterk de dienst is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid daarvoor veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, dient er inzicht te zijn in de omvang en achtergronden van de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's die voor onze dienst aanwezig zijn. Hiervoor is het van belang dat de BCA een eigen beleidslijn hierover vaststelt.

2.1.2 Inventarisatie risico's

Frictiekosten wegens ontvlechting ODBN-BCA
De voorbereidingen voor het aangaan van een nieuwe gemeenschappelijke regeling BCA zijn inmiddels in volle gang. Dit gaat gepaard met incidentele frictiekosten, waarvan de hoogte nog niet bekend is. In de loop van 2019 komt hier meer inzicht in. In de 1e Bestuursrapportage 2019 van de ODBN wordt hier nader op ingegaan.

Onzekerheid hoogte van de inzamelvergoeding voor kunststof verpakkingsafval
Gemeenten ontvangen voor elke aangeleverde ton kunststof bij de recycler (dus iedere ton kunststof dat uit de nasorteerinstallatie komt, geschikt is voor hergebruik en daadwerkelijk weer wordt toegepast als grondstof) de netto ketenvergoeding vanuit het Afvalfonds. Na 2019 zal de dalende trend van de vergoedingen worden voortgezet, waarbij benchmark, validatie en borging leidend zijn. De partijen (VNG, het verpakkend bedrijfsleven en het ministerie van I&W) stemmen hiervoor een systematiek af. Wat de hoogte van de inzamelvergoeding in 2020 (en volgende jaren wordt) is nu nog niet bekend.

Momenteel vinden tussen Raamovereenkomstpartijen landelijk gesprekken plaats over de wijze waarop met de vergoedingensystematiek omgegaan wordt vanaf 2020. Daarbij wordt tevens gesproken over aanscherping van kwaliteitseisen voor sortering en verwachte samenstelling van het ingezamelde materiaal. Volgens VNG is het streven om tot landelijke besluitvorming te komen in het 2e kwartaal van 2019.

Inzamelvergoeding drankenkartons
Het is nog niet bekend of in 2020 van Stichting Afvalfonds een vergoeding voor de inzameling van drankenkartons wordt verkregen. Momenteel bedraagt de inzamelvergoeding voor drankenkartons (op basis van hergebruik) € 398 per ton.

Claim Attero
De ODBN heeft in de jaarrekening 2018 een voorziening gevormd van circa € 3,1 miljoen voor de claim die Attero heeft gelegd over de jaren 2015, 2016 en januari 2017 op de 11 gemeentelijke deelnemers in het verzorgingsgebied van de ODBN. De ODBN heeft voor een identiek bedrag vorderingen opgenomen op deze gemeenten.

De BCA beschikt over de bestemmingsreserve BCA. Deze geldt als buffer om de vordering van de ODBN (die gebaseerd is op de claim van Attero) te kunnen voldoen. Mocht blijken dat deze BCA-reserve onvoldoende groot is, dan dienen de BCA-deelnemers aanvullend budget vrij te maken.

Claims Baetsen
Per 1 februari 2017 heeft de BCA een overeenkomst voor de inzameling van restafval, PMD en Gft-afval aan huis met Baetsen Containers BV. Deze contractpartner heeft op 23 januari 2019 een brief met claims voor de jaren 2017 en 2018 verzonden. Baetsen is van mening dat er meer afval wordt ingezameld. De ingediende claims bedragen € 334.384 (2017) en € 472.323 (2018).

Deze claims worden door de BCA betwist. Het is Baetsen vanaf het begin duidelijk geweest dat de inzet van de Aanbestedingsprocedure niet het verrichten van de inzameling van (onder andere) het gft-afval en PMD van een bepaalde omvang was, maar om de inzamelingsactiviteiten voor een vooraf bepaald vast bedrag per huisaansluiting per jaar te verrichten.

Daarnaast heeft de rechtbank van Oost-Brabant op verzoek van Baetsen bepaald dat een accountant in 2019 onderzoek doet naar de in het bestek opgenomen hoeveelheden afval 2015 en de prognose 2016 en de oorzaken van de toename van de ingezamelde hoeveelheden afval.

Beleidsevaluatie tarieven milieustraten
Over het nieuwe beleid betreffende de tariefinvoering en –verhoging op milieustraten per 1 augustus 2018 is het volgende te melden. De periode vanaf 1 augustus 2018 tot heden is te kort om betrouwbare en voldoende ervaringscijfers te kunnen genereren. Er kan nu nog geen gedegen analyse uitgevoerd worden om de gevolgen van dit beleid in beeld te brengen.

Vandaar dat op dit moment nog geen structurele conclusies kunnen worden getrokken over de gevolgen hiervan op de lasten (afvalstromen) en de baten (directe bijdragen inwoners/derden). Indien blijkt dat de directe bijdragen door inwoners/derden te hoog is geraamd, dan zal een neerwaartse bijstelling hiervan leiden tot eenzelfde toename van de bijdragen deelnemers (op basis van inwoneraantal).

2.1.3 Inventarisatie weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst zo nodig beschikt om de niet begrote kosten (onverwachte substantiële financiële tegenvallers) te dekken zonder het bestaande beleid aan te passen. De ODBN hanteert als uitgangspunt dat enkel de algemene reserve tot het weerstandsvermogen wordt gerekend. Voor de BCA is hierover nog geen besluit genomen. Vandaar dat onderstaande tabel niet kan worden ingevuld.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Saldo 1-1-2020	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve BCA	0	0
Totaal weerstandscapaciteit	**0**	**0**

2.1.4 Risicobeheersing
Iedere organisatie loopt risico's. Die van de BCA zijn in inmiddels beeld gebracht, maar nog niet gekwantificeerd. Dit dient in de loop van 2019 alsnog opgepakt te worden, voorafgaande aan de daadwerkelijke start van de nieuwe gemeenschappelijke regeling BCA.

2.1.5 Financiële kengetallen
Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording dienen onderstaande financiële kengetallen voor de BCA gepresenteerd te worden. Omdat er nog geen volledige balans voor de BCA beschikbaar is kan onderstaand overzicht nog niet worden ingevuld.

Financiële kentallen	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote					
Netto schuldquote gecorrigeerd met leningen					
Solvabiliteitsratio					
Structurele exploitatieruimte					

Netto schuldquote
Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de BCA ten opzichte van de eigen middelen. Hoe verder dit cijfer onder de 1,0 ligt, hoe beter het is.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de BCA in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe verder dit cijfer boven de 1,0 ligt, hoe beter het is.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de BCA heeft in haar begroting. Hoe verder dit cijfer boven de 1,0 ligt, hoe beter het is.

2.2 Paragraaf Financiering

2.2.1 Algemeen
De ODBN beschikt over een treasurystatuut dat in 2013 door het Algemeen Bestuur in vastgesteld. Dit statuut bevat kaders waarbinnen het Dagelijks Bestuur de financieringsfunctie mag uitoefenen. Het verdient de aanbeveling dat de nieuwe gemeenschappelijke regeling BCA een eigen treasurystatuut vaststelt voorafgaand aan de daadwerkelijke oprichting per 1-1-2020.
Hierin dienen zaken te worden geregeld betreffende:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's.
- Het minimaliseren van externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

2.2.1 Kasgeldlimiet
Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de BCA bij aanvang van het jaar.
Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet is onderstaande modelstaat voorgeschreven. De voorlopige cijfers voor de BCA zien er als volgt uit:

Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	Vlottende schuld	Vlottende middelen	Netto vlottende schuld of overschot
A. Gemiddeld vlottend overschot			**€ 0**
Ultimo kwartaal 1			€ 0
Ultimo kwartaal 2			€ 0
Ultimo kwartaal 3			€ 0
B. Berekening kasgeldlimiet			**€ 628.300**
Begrotingstotaal			€ 7.662.000
Percentage regeling			8,20%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			**€ 628.300**
Gemiddeld vlottend overschot (A)			**€ 0**
Kasgeldlimiet (B)			**€ 628.300**

Voor de BCA bedraagt de kasgeldlimiet over het jaar 2020 € 628.300. Aangezien het nog onduidelijk is wat de eventuele behoefte aan financieringsmiddelen is, kan er geen uitspraak worden gedaan over het al dan niet toereikend zijn van de kasgeldlimiet.

2.2.5 Renteresultaat Treasury

Deze paragraaf dient inzicht te geven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen. De BCA heeft hierover nog geen eigen beleid vastgesteld. Vandaar dat hierover nog geen uitspraken gedaan kunnen worden.

2.3 Paragraaf Bedrijfsvoering

2.3.1 Personeel

Medewerkers die zich de afgelopen jaren hebben beziggehouden met de BCA-activiteiten zijn momenteel in dienst bij de ODBN of worden door de ODBN ingehuurd. In de loop van 2019 zal duidelijk worden of dit wordt voortgezet vanaf 2020.

2.3.3 Huisvesting

Inmiddels is er een voorgenomen besluit genomen over de nieuwe locatie voor de ODBN.
Dat betekent niet automatisch dat de uitvoering van de BCA-werkzaamheden eveneens overgaan naar ’s-Hertogenbosch. Hierover dient de komende maanden in het kader van de oprichting van de nieuwe gemeenschappelijke regeling een bestuurlijke keuze gemaakt te worden.

2.3.4 Planning & Control

Algemeen

De voorliggende ontwerpbegroting 2020 BCA is opgesteld door de ODBN. Afhankelijk van te maken keuzes is deze eerste ontwerpbegroting tevens de laatste die wordt opgesteld door de ODBN. Voor de verdere inrichting van de planning & control cyclus is aanvullende besluitvorming nodig.

Adoptieregeling

De BCA kent al jarenlang een eigen adoptieregeling, naast die van de ODBN. Hierin zitten vertegenwoordigers van de werkorganisatie CGM en Boxmeer. Deze regeling kan zonder problemen worden voortgezet als de BCA als eigenstandige organisatie verder gaat.

2.4 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de BCA zijn de onderstaande, in de het Bbv voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen
- Paragraaf Verbonden Partijen
- Paragraaf Grondbeleid.

FINANCIELE BEGROTING 2020

1. ALGEMEEN

1.1 Inleiding

De financiële begroting geeft inzicht in algemene uitgangspunten waarop de geraamde baten en lasten van de verschillende programma's tot stand zijn gekomen. Verder zijn, conform de voorschriften van het Bbv, deze geraamde baten en lasten voor het jaar 2020 en voor het meerjarenperspectief 2021-2023 inzichtelijk gemaakt.

1.2 Financiële uitgangspunten

De volgende algemene financiële kaders zijn uitgangspunt voor deze begroting:

- De begroting en het meerjarenperspectief dienen structureel sluitend te zijn.
- De begroting dient in principe opgesteld te worden op basis van het bestaande actuele beleid, maar wel rekening houdend met de financiële effecten betrekking hebbende op de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in het programmaplan van deze begroting.

2. BATEN EN LASTEN BEGROTING 2020 - 2023

2.1 Overzicht van baten en lasten 2020

Programma Afvalinzameling en -verwerking	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Inzet personeel	357.300	404.000	**420.800**
Inzet bedrijfsmiddelen	257.400	120.000	**239.200**
Milieustraten	610.300	567.000	**575.000**
Inzamel middelen	378.800	327.000	**332.000**
Ophalen afval	1.953.400	1.909.000	**1.936.000**
Afvalstromen	3.659.500	4.007.000	**4.044.000**
Stelpost	0	75.000	**0**
Zwerfafval	115.400	109.000	**115.000**
Totaal lasten	**7.332.100**	**7.518.000**	**7.662.000**
Bijdragen deelnemers (inwoners)	2.485.300	2.503.000	**2.747.000**
Bijdragen deelnemers (uren)	1.867.000	1.895.000	**1.925.000**
Bijdragen kunststofverpakkingen	1.491.000	1.352.000	**1.216.000**
Bijdragen zwerfafval	115.400	109.000	**115.000**
Directe bijdragen inw / derden	1.197.600	1.659.000	**1.659.000**
Vrijval voorziening tariefzakken	435.500	0	**0**
Totaal baten	**7.591.800**	**7.518.000**	**7.662.000**
Onttrekking uit reserves	139.700	0	
Saldo	**399.400**	**0**	**0**

De BCA verwacht het jaar 2020 af te sluiten met een neutraal resultaat.

2.2 Overzicht meerjarenperspectief lasten en baten 2020 – 2023

Programma Afvalinzameling en -verwerking	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Inzet personeel	357.300	404.000	**420.800**	420.800	420.800	420.800
Inzet bedrijfsmiddelen	257.400	120.000	**239.200**	194.200	194.200	194.200
Milieustraten	610.300	567.000	**575.000**	575.000	575.000	575.000
Inzamel middelen	378.800	327.000	**332.000**	332.000	332.000	332.000
Ophalen afval	1.953.400	1.909.000	**1.936.000**	1.936.000	1.936.000	1.936.000
Afvalstromen	3.659.500	4.007.000	**4.044.000**	4.044.000	4.044.000	4.044.000
Stelpost	0	75.000	**0**	0	0	0
Zwerfafval	115.400	109.000	**115.000**	115.000	115.000	115.000
Totaal lasten	**7.332.100**	**7.518.000**	**7.662.000**	**7.617.000**	**7.617.000**	**7.617.000**
Bijdragen deelnemers (inwoners)	2.485.300	2.503.000	**2.747.000**	2.702.000	2.702.000	2.702.000
Bijdragen deelnemers (uren)	1.867.000	1.895.000	**1.925.000**	1.925.000	1.925.000	1.925.000
Bijdragen kunststofverpakkingen	1.491.000	1.352.000	**1.216.000**	1.216.000	1.216.000	1.216.000
Bijdragen zwerfafval	115.400	109.000	**115.000**	115.000	115.000	115.000
Directe bijdragen inw / derden	1.197.600	1.659.000	**1.659.000**	1.659.000	1.659.000	1.659.000
Vrijval voorziening tariefzakken	435.500	0	**0**	0	0	0
Totaal baten	**7.591.800**	**7.518.000**	**7.662.000**	**7.617.000**	**7.617.000**	**7.617.000**
Onttrekking uit reserves	139.700	0		0	0	0
Saldo	**399.400**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

2.3 Declarabiliteit

De ODBN hanteert een norm van 1.350 declarabele uren per fte in het primaire proces. Voor de BCA is hiervoor (nog) geen expliciet besluit genomen. In de gepresenteerde cijfers is net zoals tot nu toe het geval was, aansluiting gezocht bij de ODBN-norm van 1.350 uren.

2.4 Tariefontwikkeling

Het gemiddeld (kostendekkend) tarief 2019 ODBN is vastgesteld op € 94,50. Ook voor het onderdeel BCA in de begroting 2019 is hiermee gerekend. Voor 2020 komt het gemiddeld uurtarief ODBN uit op € 97,37. Hoewel er op dit moment nog geen besluit genomen is over welke (gemeentelijke) organisatie de BCA gaat faciliteren en huisvesten, is in de BCA-begroting 2020 gerekend met het gemiddeld uurtarief van de ODBN.

2.5 Overzicht incidentele baten en lasten

Zoals eerder aangegeven wordt er in 2020 rekening gehouden met een incidentele last van € 45.000 wegens de begeleiding en uitvoering van Europese aanbestedingen. Hier tegenover staat een incidenteel hogere bijdrage van de deelnemers voor hetzelfde bedrag.

2.6 Algemene uitgangspunten

Op grond van artikel 20 van de BBV dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie opgenomen te worden. In het programmaplan is het reeds het bestaande en nieuw beleid per programma beschreven. Hierna wordt de geprognosticeerde balans gepresenteerd en het EMU saldo meerjarig weergegeven. Vervolgens worden de jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen nader toegelicht en tenslotte wordt het verloop van de reserves en voorzieningen meerjarig zichtbaar gemaakt.

2.7 Geprognosticeerde balans

Er kan op dit moment nog geen complete geprognosticeerde balans BCA worden opgesteld. Reden hiervan is dat niet alle op de BCA betrekking hebbende balansposten in beeld zijn. In de loop van 2019 dient een gedetailleerd ontvlechtingsdossier te worden opgesteld waaruit exact blijkt welk deel van de ODBN-balans betrekking heeft op de BCA. Voor enkele reserves en voorzieningen is dit beeld wel reeds inzichtelijk:

Verloop reserves & voorzieningen BCA	stand 1-1-2020	resultaat 2019	toevoeging	onttrekking	stand 1-1-2021
Reserves					
Bestemmingsreserve tariefzakken BCA	435.500	0	0	0	435.500
Bestemmingsreserve BCA	589.400	0	0	0	589.400
Sub totaal reserves	**1.024.900**	**0**	**0**	**0**	**1.024.900**
Voorzieningen					
Egalisatie voorraad tariefzakken	0	0	0	0	0
Sub totaal voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserves en voorzieningen	**1.024.900**	**0**	**0**	**0**	**1.024.900**

In bovenstaande cijfers is een eventuele resultaatbestemming 2018 nog niet verwerkt. Hiertoe dient het Algemeen Bestuur ODBN eerst een besluit te nemen bij het vaststellen van de jaarrekening 2018.

2.8 EMU saldo

Omschrijving	Begroting 2019	Begroting 2020
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	0	0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	21.000	21.000
Dotaties aan voorzieningen	0	0
In- en desinvesteringen	0	0
Onttrekkingen aan voorzieningen	0	0
EMU saldo BCA	21.000	21.000
Totale lasten	7.518.000	7.662.000
EMU saldo als % totale lasten	**0,28%**	**0,27%**

2.9 Verloop van reserves en voorzieningen

Zoals blijkt uit het overzicht in paragraaf 5.2 zijn er geen stortingen of onttrekkingen geraamd in de reserves van de BCA.

2.10 Baten en lasten per taakveld

Op grond van artikel 7, lid 3 van de BBV provincies en gemeenten dient in de begroting een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld te worden opgenomen. Dit overzicht geeft het navolgende beeld.

Taakveld	Omschrijving	Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020
2.1	Zwerfafval	115.000	115.000	0
7.3	Afval	7.547.000	7.547.000	0
	Totaal	**7.662.000**	**7.662.000**	**0**

2.11 Bijdragen per deelnemer

Rekening houdend met de eerder vastgestelde financieringsgrondslagen (deels gebaseerd op inwoneraantal en deels gebaseerd op geraamde uren) ziet de bijdrage per deelnemer er voor 2020 als volgt uit:

Deelnemer	2019	2020
Gemeente Boekel	598.200	613.100
Gemeente Boxmeer	1.701.000	1.742.900
Gemeente Cuijk	1.436.000	1.471.600
Gemeente Grave	740.800	759.000
Gemeente Mill & Sint Hubert	666.100	682.200
Gemeente Sint Anthonis	716.900	734.200
TOTAAL	**5.859.000**	**6.003.000**

BIJLAGE 1

1.1 Contractenoverzicht per 1-1-2019

Functie nr.	Omschrijving	Contract – overeenkomst	Leverancier	Basis Berekening	
7210	**Inzameling huish. afval**	Papierinzameling en verwerking	Peute Papierrecycling	contractprijs	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Inzamelen van Huishoudelijke afvalstoffen (restafval, gft-afval (incl. kerstbomen) en PMD)	Baetsen	contractprijs aantal eenheden (uren) gebaseerd op aansluitingen	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Inzamelen grof huishoudelijk afval op afroep	Stichting Actief	uren * afgesproken tarief	Nieuwe overeenkomst per 1 januari 2018
7211	**Milieustraten**	Inzameling en verwerking Groenafval (Mini) Milieustraten	Den Ouden Groenrecycling BV	Prijs per ton	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Compost	Den Ouden Groenrecycling BV	Prijs per ton	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Huur groenstraat Haps	Den Ouden Groenrecycling BV	Prijs per jaar en prijs per maand voor opbulken	Nieuwe overeenkomst onderhands gegund 1 februari 2017. Wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd.
		Containertransport milieustraten	SUEZ	Vaste prijs per contractjaar + verwerkingstarieven	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Vlakglas + Spiegelglasinzameling	VRN	Vanaf 1 januari 2007 overeenkomst ´om niet´	n.v.t.
		Heftruck	Ruwi	eenmalige inkooporder	n.v.t.
		Inhuur Personeel Milieustraten	n.b.	uren * afgesproken tarief	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Productie en levering tariefzakken	Dimensio	Aanmaakkosten en levering per zak	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019

Functie nr.	Omschrijving	Contract – overeenkomst	Leverancier	Basis Berekening	
7212	Verwerking huishoud afval	Inzamelen luiers - en incontinentiemateriaal	Remondis/ Dusseldorp	Prijs per container per maand	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Productie en levering tariefzakken	Dimensio	Aanmaakkosten en levering per zak	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Distributie tariefzakken	Stichting Actief	Distributieprijs per jaar	Nieuwe overeenkomst per 1 januari 2018
		Verkoop tariefzakken	diverse winkels	Verkoopprijs per zak met een margebedrag voor de winkelier	n.v.t.
		PMD nasorteren	Gemeente Oss/Midwaste	Codwaste Oss/Midwastemet een margebnasorteren en vermarkten	Overeenkomst per 1 januari 2019 (publiek-publieke overeenkomst)
		Verwerking restafval en grof restafval	ARN Weurt BV	Prijs per ton	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Verwerking GFT-afval	Valor Compostering (Van Kaathoven)	Prijs per ton	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
7213	Bruin en witgoed	Inzamelen koel- en vrieskasten op afroep	Stichting Actief	Afgesproken bedrag	Nieuwe overeenkomst per 1 januari 2019
		Ophalen herbruikbare goederen op afroep	Stichting Actief	Afgesproken bedrag	Nieuwe overeenkomst per 1 januari 2019
		Uitzetten gft-inzamelmiddelen	Stichting Actief	Afgesproken bedrag	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
7215	K.C.A. verwerking	Inzamelen van KCA	Van Gansewinkel	Contractprijs en gewicht ingezameld KCA	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019

Functie nr.	Omschrijving	Contract – overeenkomst	Leverancier	Basis Berekening	
7216	Glasinzameling	Lediging glasbakken	Van Gansewinkel	Aantal containers en gewicht ingezameld glas	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Onderhoudscontract glasbakken	Van Gansewinkel	Aantal containers	Contractuele indexering CBS/CPI per 1 januari 2019
		Levering ondergrondse containers voor glas en restafval	BWaste	Prijs per container	Raamovereenkomst middels Europese aanbesteding 19 december 2014 t/m 18 december 2018